

DUHOVNO V ŽIVLJENJE

105

LA VIDA ESPIRITUAL
A VIDA ESPIRITUAL
THE SPIRITUAL LIFE

LETO III AÑO
MAJ 1936

BUENOS AIRES

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je izseljeniški kulturni slovenski list.

Ustanovitelj in glavni urednik: Josip Kastelic.

Urednik SLUŽBENEGA VESTNIKA Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko: Vsakokratni odgovorni izseljenški duhovnik.

Urednica ŽENSKEGA VESTNIKA: Marija Vodopivčeva, Rosario.

Urednica NAŠEGA MLADEGA RODU: Krista Hafnerjeva, učiteljica, Jesenice na Gorenjskem, Jugoslavija.

List za emkrat izhaja le kot mesečnik.

Naročnina znaša: za Argentinijo 1 peso, za druge dežele pa sorazmerno. Za Jugoslavijo Din 20.

Naročnino je najbolje zakazati naravnost upravi (glej spodnji naslov). Lahko kar v denarnem pismu, ali pa potem bančnega čeka "sobre Buenos Aires", vedno s pripombo: za Duhovno življenje ("La Vida Espiritual").

Buenos Aires — Banco Germánico, Av. L. N. Alem 150. — Banco Holandés, Cangallo 360. Kdor ima hranilno vlogo pri kateri izmed teh dveh bank, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Jugoslavija: Zadrúžna gospodarska banka v Ljubljani, Miklošičeva cesta, s pripombo: za Duhovno življenje, Buenos Aires.

Brasil: Banco Germánico, Rio de Janeiro, Rua Alfandega 5 — Banco Germánico, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 19 — Banco Germánico, Santos, Rua 15 de Novembro 164 — Banco Holandés, Sao Paulo, Rua da quintanda 9.

Paraguay: Banco Germánico, Calle Peas. Franco esq. Chile.

Chile: Banco Germánico de la A. S., Santiago, Calle Huérfanos 833.

Banco Germánico, Valparaíso, calle Pratt 238.

Francija, Belgija in Luksemburg: Banque Baruch et Cie., 11, Rue Auber Paris (9e) France

Holandsko: Holandsche Bank — Unie N. V., Heerengracht 432, Amsterdam.

Nemško: Deutsch-Südamerikanische Bank A. G., Mohrenstrasse 20, Berlin.

Naročniki iz Severne Amerike nam najenostavnejše nakažejo naročnino v čeki The Chase National Bank of The City of New-York, ki ima svoje podružnice po vseh večjih severameriških mestih. Čeki naj se glase na:

Administration of The Spiritual Life, Buenos Aires, Argentina.

Naslov uredništva in uprave:

Dirección de la Redacción y de la Administración:

LA VIDA ESPIRITUAL

CASEROS 2780

Buenos Aires, Argentina

Telefon: 61 - 0148 y 1073

Svetogorska Mati Božja

Naše misli so obrnjene v tla.

Ti, o Marija, jih dvigni!

Saj bo minilo vse!

Le sreča pri Tebi,

Pri Trojem Sinu,

Ne zgine.

KRALJICI MAJNIKA

Ko se je vzbudila v deželi pomlad,
so se vsi travniki odeli s zelenjem,
v praznično se je oblekel dol in breg,
v rožnem cvetju so dehtele jablane,
vmes so se belili cvetovi sladke hruške,
čebelice so neutrudno pele svojo pesem,
in rajale svoje plese iz cveta na cvet,
brez prestanka so čvrčali murenčki
in siničice so žvrgolele ljubke popevčice.

Takrat je šla Marija, Kraljica Majnika
čez slovenske livade in trosila nanje blagoslov,
in dehteče šmarnice so rastle za njenimi stopinjami,
Iz stolpa se je sprožil smarnični zvon
in zapel majniški Kraljici, Mariji Devici.

Najlepša pa mora biti Mariji pesem naših src,
Najlepše naj bo Njej cvetje naše ljubezni!
Da nas bo nekoč s svojo materino močjo
presadila iz te trpeče zemlje v srečno nebo.

MAJ GRE MIMO TVOJIH TAL...

Polje kdo bo tebe ljubil... Saj jo poznate. Gotovo ste jo že slišali ono lepo pesemco.

Tam gori na klancu pod cerkvico, kjer se stikajo steze treh vasi. Iz Malrov, iz Zaplane in iz Podbrezja tečejo na tisto križpotje steze in fantje treh vasi, ki tvorijo vsi kakor eno lepo družbo, imajo tam sestanke v večerih, ko se zbuja pomlad, pa tudi v drugih časih, Toda nikoli ni njihova pesem tako topla in prijetna kot tedaj, kadar se v prelestni mesečini majnikove noči stapljajo njihovi glasovi z opojnim vonjem cvetočih jablan in hrušek.

Polje, kdo bo tebe ljubil... Čudovito so se prelivali fantovski glasovi mimo Pečevja in Brinja in čez Krivico.

Tudi gospoda Matevža je vzdvignila topla fantovska pesem. Ravno je dokončal brevir. Vzel je še rožni venec, da počasti Kraljico majnika še s to njeno ljubo molitvijo. Počasi mu je stopala noga za pozni večerni sprehod, fantovska pesem mu je vzbujalo tople in lepe misli in kar začudil se je, da je že molitev končana. Spravil je rožni venec in pustil svojim mislim prosto pot.

Polje kdo bo tebe ljubil... kadar jaz bom v grobu spal. Pri sluhnil je gospod Matevž. Da to je Janez. Njegov glas je to. Lovrinov Janez, ki prav te dni odhaja v tuji svet.

Dobro je poznal gospod Matevž Lovrinovega Janeza. Res je bil iz neznatne kmetije. Oče mu je že umrl in z materjo se je sedaj trudil, da se reši dolgov, pa ni šlo in ni šlo. In še pet ali šest mlajših bratov, še otrok, ki so bili vsi več za strošek kot za korist pri hiši... Tako Janezu življenje ni bilo z rožicami postlano. Pa bil je fant, ki so ga spoštovale tri vasi in še drugi, ki so ga poznali. Poznali pa so ga mnogi. Saj je bil on glavni igralec skromnega društvenega odra. Tudi njegov predsednik. In če jo bilo treba kje javno besedo reči, spet je bil Lovrinov Janez tisti, ki se je tega podstopil. Pa tudi rožni venec naprej moliti pri Markovi procesiji ga ni bilo sram.

Da s koliko ljubeznijo je visel Janez na tej grudici, ki je jo je že petkrat vso prebrazdal za pomladno setev. Saj ni bilo samo enkrat, da se je skrivaj sklonil in poljubil to zemljico, na kateri mu je zorela zlata pšenica za kruh, ki so mati tako dobrega znali peči, da nikjer na svetu tako dobrega ni. Kjer je cvetela in dehtela in zorela ajda za žgančke in štruklje in krompir in proso...

Kolikokrat je sprožil med fanti tisto: v dolinci prijetni je ljubi moj dom, nikoli od njega podal se me bom...

Mislil je in upal in trudil se za to, da bi rešil prezadolženi dom, pa je prišla ta strašna kriza v deželo in ni mogel nikamor.

Prišel je tudi k gospodu Matevžu po nasvet. Do solz mu je bilo hudo, ko si je trgal iz srca besede in na vso moč si je na skrivaj želel, da bi mu gospod Matevž kar kratko in določno prepovedal misliti na to, kar se mu je ponujalo in k čemer so ga drugi ragovarjali.

V Ameriko, v Argentino... Ko je pa tako toplo ljubil to zemljo. Vso, kolikor so je mogle objeti njegove oči. Tja doli do sivega dolenjskega Kuma in do Reške gore in Nanosa in Javornika in Krna in Triglava in Storžiča in Grintavca... in še tja čez mejo do katere so segle oči, je šla njegova ljubezen do slovenske zemlje še čez Gorjance v Belo Krajino in tja v Slovenske Gorice, koder se pojo prelepe slovenske zdravice, ki jih je tudi Janez mnogo premnogo zapeti znal. Najlepše pa tisto, ki jo je tolikokrat v pohvalo zapel: en starček je živel tam v vinskih gorah, ki se je je naučil pri stricu tam nekje pod vipavski trto.

In je tudi bila gospodu Matevžu na koncu jezika beseda s katero bi zadržal Janeza doma. Vsakemu drugemu bi na moč odsvetoval, zakaj skušen mož je bil gospod Matevž in modri so bili njegovi nasveti vselej in polni očetovske ljubezni, ker je ljubil in tudi poznal svoje ovce, in vedel je tudi to, da tujina reže grenek kruh in kar je nevarnejše - strupenega. Še je pomislil gospod Matevž: ne vem kdo bi mogel prevzeti njegovo mesto v društvu in v družbi. Fantov kot je on ni veliko.

Teško je bilo tudi gospodu Matevžu ob tej misli. Da bo Janez šel. Pa ker ga je poznal in vedel, da je on izkušen in stanovit fant, ki bo ostal tudi v tujini pošten in dober, in ker je bilo domu to res edino upanje na rešitev, mu ni odsvetoval. "Predno pa narediš svoj zadnji sklep izroči svojo zadevo še Mariji v

pretres. Morda bi šel še na božjo pot preje in tam napravil odločitev za tako dolgo in negotovo pot", mu je svetoval.

In je poslušal Janez modro besedo in še na božjo po k Mariji na Sveto Goro poromal in po dolgi in topli molitvi pred Njeno sveto podobo storil določen sklep: pojdem.

In nocojšna majnikova noč je bila kakor ura njegovega slovesa. Tako čudovita lepota je razlita to noč čez dom in domačo deželo.

Da, kdo bo ljubil to polje, ki ga je on s svojim potom pet let napajal, kdo ga bo z ljubeznijo oral in delal... Kadar jaz bom v grobu spal... Da, ne bilo bi Janezu nič težje umreti, Da še laže bi prenesel to, zakaj vsaj spal bi v zemlji domači, iz zemlje domače bi tudi nazadnje poveličan vstal...

Ljubil žar te bo pomladni, ki nad tabo bo sijal...

Izzvenela je fantovska pesem in so se razšli k počitku za teško delo, ki jih čaka jutri.

Le Janezu se to ni dalo. Grenko, tako nedopovedljivo grenko mu je bilo okoli srca. Saj se mu bo raztrgalo srce ob ločitvi. Pustiti mater, pustiti brate in sestre, pustiti dom, pustiti prijatelje, vzeti slovo od svoje mladosti, ki je vendar bila tako topla polna najlepših spominov, pa četudi polna trpljenja.

V jasni mesečini je krenil korak po zrateg tja gori proti jasi. Stopil je na njivo, da pogleda kako je s pomladno rastjo.

Krompir kliče že po rovnici. Osipati ga bi bilo treba, proso bo rabilo pralico. Uboga mati, kako bo sama vsemu kaj! Koruza že spet bo kmalu tirjala svoje... tako je stopal Janez gori proti lazmu, kjer je imel spravljenega največ svojega srca. Trpka mu je bila misel, da njega ne bo, ko bo vse to jeseni zorelo kot sladek božji dar. In je krenil še naprej mimo pšenice, ki se je pripravljala že, da nastavi klas.

Črne so stale pred njim sence v lepem redu razpostavljene po lazmu. Stiri vrste lepih drevesc. Zašumelo je nekaj in senca je begnila tja čez in vtonila tam na robu pod kostanji. Zajec je bil, tako je presodil Janez in stopal od vrste do vrste, od drevesa do drevesa in enega za drugim presojal, hvalil in tudi grajal. Kakor da so njegovi otroci, tako rad je imel ta drevesca. Iz drobnih divjakov si jih je cepil v žlahtne kanadke in sočne maslenke, da bo nekoč materi z njimi osladil stara leta, ker mu bo sadni vrt dal vsaj nekaj gotovega dohodka, da bo imel materi kaj dati za priboljšek. Teden za tednom, pa tudi vsak dan, je prišel in

naravnaval ljubljence v stasito rast in odstranjeval vso kvar. In letos: saj je to kot sam raj. Še sedaj v mesečini se tako lepo belj cvetje in ta prelestni vonj, ki veje čez laz! Lani je bilo že nekaj cvetja, sadja pa le za spomin. Letos pa.' In njega ne bo, da bi vse te lepe sadeže obral, jih vsaj pokusil...

Še je presodil to in ono. Vse je bilo v najlepšem redu. Tudi ona zadnja vrsta, ki jo je cepil to pomlad, se mu je lepo obnesla. Do zadnjega cepiča vse se mu je prijelo. Da, Janez je imel srečno roko v tem delu, imel srečno zato, ker mu je bilo tudi srce mirno in pokojno. Ne le po zunanosti je bil velik, stasit in močan, tudi njegova notranjost je bila enakO krepka in umirjena. Vse tisto, kar dela nesrečne, nezadovoljne in mahedrave mlade ljudi, vse je bilo daleč od njega proč. Sicer za ceno trdega boja, to se zna, pa ni mu bilo žal žrtve, ker mu je ravno zatajevanje dajalo onO notranjo uravnovešenosť, ki ga je naredila za prvega fanta v celi fari. Zato je tudi njegova roka cepič takO gladko vrezala, da mu izmed tisoč ni odrekel kar nobeden.

Že je odbila ura enajst, a njemu se ni še mudilo spat. Naj se navžije še nocoj te čudovite lepote manjniške noči v domovini. Še par dni, samo nekaj dni še, kako hitro bodo minili, in potem v tujini tujec med tujce...

Sedel je na parobek lipe, misli pa so mu tkale podobo o prelepem maju v domači zemlji, podobo, ki jo bo nesel tja v tujino, ki jo bo obnavljal vse do tlej, ko mu bo spet dano, da prihiti nazaj domov.

Skromna, a ljubka hašiča, ki gori na koncu prijazne dolinice sameva v živahni družbi cvetočih jablan in hrušk, častiljevih dreves, ki so jih že pradedje sadili. N koncu štale mogočen oreh. Divj kostanj na koncu hiše, na katerem pojo slavo delu marljive čebelice, čez vse to pa se pne v višino mogočna lipa, kot čuvar doma, ki naj odganja pogubne strele. Taka je podoba njegove domačije v majniku in to bo ponesel v svet s seboj. Božja roka, Marija in sveti Florijan pa naj varujejo ta dom.

"Ljubil žar te bo pomladni", takO se mu je povračala pesem. Vsako leto z nova bo pritišnila Marija svoj cvetoči poljub tej blagoslovljeni zemlji. Bo natrosila cvetja na drevje in travnike, jih odela s svežim toplim zelenjem za cvetoči maj.

Toda, jutri je še en dan, dan dela in skrbi, zato ni da bi sanjari. Krenil je, da gre k počitku.

Ko je stopil v korak, mu je roka zadela ob žep in domislil se je, in poiskal rožni venec. Ne le molitev bo to, tudi mir mu bo z njo spet izravnal njegove begotne misli. Saj je bila to njegova navada skoro sleherni večer. Predno je legel, je skušal z zbranimi mislimi prešteti vse jagode rožnega venca. Še bolj kot druge krati je občutil nocoj, da je molitve potreben, molitve, ki bo vzdignila njegovi misli nad zemljo k Bogu in Mariji. K Bogu, ki z istim očesom vso zemljo pod šeboj motri, k Mariji, ki svoje, ki se ji izročajo in priporočajo tudi na tujih potih spremlja in jih nikoli ne zapusti.

Da, Marija, ki je z Jezusom pod srcem hitela na dolgo pot k teti Elizabeti na obisk, ki je bila v sveti božični noči trudna potnica brez doma, pa je prav tedaj Zveličarja rodila, ki je spet popotnica Jezusa izkala, in ga nazadnje v templju tudi našla...

Tako je v molitvi spremljal Marijo in se zavedel, da bo pod Njenim varstvom tudi v tujino hodil, da se bo Njene roke tudi v tujini zvesto držal. Ona pa bo vodila pomlad in cvetoči maj skozi dolinico njegove domačije in bo njega tudi srečno pripeljala nazaj. Marija bo pa tudi v njegovem srcu razsipala veselje, ki bo sijalo nad njegovim ljubljnim domom.

Tako je doumel, da je tudi njemu sojeno, da se s trudom in delom in žrtvijo pribori do tega, da bo mogel živeti mirne in srečne dneve. Pokojno je potem legel k počitku in kaj kmaľu zaspal v sladko spanje.

(Dalje sledi).

Nekaj spomina za materinski dan

ROŽE JE NA VRTU PLELA

“...Kakor slovenska pesem čez vso našo zemljo zveni, tako so tudi slovenski domovi ograjeni s cvetnimi vrtni, in okna okrašena z nageljčki.

Tudi Micka je imela svojo srečo in veselje v svojem vrtničku in na oknih. Vsepovsod je bilo cvetja, kakor da se je samo zlato prelestno solnce vjelo v njene grede in cvetličnjake. Koliko ljubezni je posvetila svojim rožicam, koliko dela in časa, tako, da je bila včasih celo pokarana zato. Bratje pač niso imeli njenega srca in njenega duha, in se jim je to videlo malo potrebno...

Micka pa je z enako ljubeznijo in, skrbijo gojila svoje bele in rdeče, plave in pisane rožice, ker ji je tako narekovalo njeno žensko srce.

Pa je minilo nekaj let. Nekaj majnikov je steklo skozi njen vrtniček, nekatero rožico je zasadila in vtrgala, pa je vtrgala in dala šopek tudi njemu, ki mu je dala svoje srce in stopila z njim pred oltar. Tudi dan njene poroke je bil dan cvetja. Tovarišice so ji napravile veselo presenečenje s čudovito razkošnimi rožami, ki so krasile Marijin oltar in tudi svatovsko mizo.

In potem so rastle na njenem vrtničku drugačni cvetovi. Tudi prejšnji niso oveneli, a vsklili so novi, tisti s cvetočimi ličci s svetlimi očmi, kodrastimi lasmi... Tedaj je razumela Micka, zakaj je imela s cvetjem toliko veselja. Da je bil njen vrtniček šola za to, kako bo nekoč gojila božje cvetje...

Pa je bilo tako tudi z njo, kakor je sojeno vsaki materi: bile so z otroci skrbi in bridkosti, trpljenje in žalost. Tudi veselja in radosti ji je bilo ob njih često polno srce, a vendar se ji je zdelo da je grenkega več kot sladkega. Ni je motilo to nič, zakaj ni se možila za to, da bi poslej živela življenje brez skrbi. Vedela je, da takega življenja ni, in da tudi ni prav, če si ga želi. Saj je videla in skusila, da so še rože s trnjem, in da se lepo cvetje le z delom in skrbjo goji. Če je taka postava za rožice, ki komaj kak teden dehte in cveto, potem pa zvene in zginejo brez sledu... ali naj druga postava velja za cvetke, ki bodo vso več-

nost dehtele in cvetele na božji mizi pred Bogom samim v nebeskih?

In kako naj njena lastna duša vzcveti, da bo vredna za okras pred božjim prestolom, kako naj razvije svojo lepoto in razprosti svoj vonj, če ne bo pustila, da bi jo nebeški vrtnar negoval, nagibal in obrezoval...

Vedela je tudi to, da so matere, ki se tega cvetja nedolžnih otrok boje, da se boje težav in skrbi. Ona je pa vedela tudi to, kar božja beseda veli: S tem, da boš otroke rodila, si boš nebesa zaslužila. Tudi ob njo je butala svetna modrost, ki ji božja postava več prava ni, ker hoče le to kratko življenje živeti čim bolj brez težav in skrbi. Ona pa si je dobro ohranila v srcu, da vodi v nebesa strma in trnjeva pot. Ženi materi prav tista, katero ji otroci grade, vodi najbolj naravnost.

Rože je na vrtu plela. Nekoč jih je plela in presajala in zalivala po svojem okusu, sedaj je pa božji vrtnar odreja, kateri cvetovi naj bodo njena skrb, kako naj ona skrbi in delo v božjem vrtu vrši. Micka je kmalu doumela, da je s tem, ko je bila mati, božja vrtnarica postala.

Hugo Röcher

Spet se je domislila, kje je njen učitelj vrtnar. V molitvi pobožni in zaupni in stanovitni je Njega vprašala za svet in ni ji nikoli ostal odgovora dolžan.

Da, biti mati, biti velikokrat mati, to je bridkost.

a biti dobra mati, to bo ob sodbi pred vsem svetom najvišja čast in najlepša zveličavna krona!

Zakaj je danes tako hudo na svetu

Nekaj misli k prazniku dela.

II.

Mnogi bi radi delali, pa dela ne dobijo. Drugi delajo pa ne morejo živeti od svojega dela.

Naš Odrješnik je zato spopolnil postavbo dela z zapovedjo ljubezni. Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! To je temelj nove zaveze. Vsekako pa je **pravica podlaga prave ljubezni**. Kako boš ljubil svojega bližnjega, če mu ne daš niti tega kar si mu datj dolžan!

Ne ljubezen, ampak **pravica** zahteva, da ima vsak delavec storjenemu delu primerno plačilo. Kje je pravica, če zasluži kmečki gospodar za 16 ur dela vse družine pičlih deset dinarjev, tovarniški delavec za osem ur 40 — 60 dinarjev, kakšen visok bančni ali tovarniški ravnatelj pa tisoč in dva tisoč dinarjev na dan? Take "pravice" ni naredil Bog. Naredili so si jo ljudje, ki se ne menijo ne za resnično pravico in še manj za ljubezen in **namesto, da bi dli svojemu bližnjemu kar mu gre, pač kradejo svojemu bližnjemu kolikor mu kdo pač more.**

Ali more kdo zameriti takó izkoriščanim ljudem, če **terjajo svojo pravico**? Vsaj noben krščanski človek ne.

Še več! Ti naši izrabljenci so vsaj v veliki meri božji otroci. Čudno je to: na splošno in v glavnem tembolj božji otroci, čimbolj so izrabljani. Najbolj božji otroci so na splošno kmetje, ki tudí danes največ trpijo. Noben nepristranski človek ne bo mogel reči, da ni naša slovenska cerkev tudi za časno srečo svojih vernikov po rokah svojih duhovnikov naredila veliko, zelo veliko. Kakor bi ravno po rokah svojih duhovnikov branil naš nebeški Oče pravice svojih vernikov in otrok tudi v časnem ozíru. Slovenska duhovščina je dolgo časa na občudovanja vreden nesebičen način varovala svoje ljudstvo pred tistimi, ki so je hoteli izmogavati in izžemati. Vendar to samo mimogrede. Saj dobro vemo, da gospodarske zadeve niso ne edini, ne glavni namen katoliške Cerkve in njene duhovščine, ki je zlasti danes postavljena pred vse drugačne probleme za katere mora izrabiti vso svojo moč.

Vendar bi jaz rad povdaril nekaj drugega.

Tudi večina delavstva se je, žal, od svojih gospodarjev bolj in bolj navzela nič manj poganskega, kakor danes že na splošno pravimo, materijalističnega duha. Saj smo danes skoro vsi moder ni ljudje zaverovani v časno uživanje in tuzemsko življenje. Sami užitki slepe naše duše. Kateri si jih ne morejo privoščiti, so nezadovoljni. Pa tudi tisti niso srečni, katerim se ni treba in se tudi ničesar na svetu ne odrekajo. Gotovo je značilno, da je moral priti katoliški škof ter zaklicati uživajajočim in uživanja željnim ljudem: "Več veselja, ljudje božji, več veselja!"

Ne samo katoliški nauk, marveč tudi naša lastna izkušnja nam dovolj zgovorno pričata, da samo bogastvo ni dovolj za pravo srečo in revščina še ne dovolj za nesrečo. Pravi kristjan sploh ne more biti resnično, brezupno žalosten in nesrečen! Kakor bi prišel sam nebeški Oče na pomoč svojim otrokom in jim v obilni meri nazaj dal kar jim je hotel s silo ugrabiti brezbožni svet! Kakor bi že na tem svetu izravnal krivico, ki jim je bila storjena in jo bogato nadoknadil na svoj poseben način.

"Glejte, kako se ljubijo med seboj"! so v starih časih strmeli pogani nad krščanskimi ljudmi, ko so videli, kako so bili edini med seboj, združeni v molitvi in lomljenju kruha. Zunanja stiska teh prvih krščanskih ljudi ni bila majhna. Apostoli so morali celo pri drugih narodih zbirati miloščino za "svete" v Jeruzalemu. Kako **srečno** je bilo njihovo življenje sredi velike revščine!

Jezusovi učenci so prišli v Rim, mesto imenovano Babilon zavoljo njegove brezmejne hudobije in zlobnosti. Živel je tam neki Pudens, bogatin, ki pa se je oklenil Kristusovih naukov. Lastno hišo je dal kristjanom na razpolago za njihova zbiranja, za krščansko božjo službo. Obe njegovi hčerki sta ostali devici, posvetili sta se povsem in izključno božji službi. Vsem sužnjem je dal gospodar prostost. Skupaj z njimi je prihajal h skupni božji službi. Nekaj nezaslišanega za starega Rimljana. En vzgled izmed neštetihi. Na kraju največjega brezboštva se je utaboril in je začel rasti Kristusov tempelj, njegov duh. Boštjan, stotnik cesarjeve telesne straže, je ponoči obiskoval uboge krščanske, pa tudi poganske bolnike. Lavrencij, največji novi Rimljan, je pustil posvetne skrbi in se je posvetil le Kristusovi Cerkvi in revežem. V Nežl, skoro še otroku, je vse peló o Jezusu, kakor tudi v srcih rešetetihi novih kristjanov o katerih žal ne vemo toliko podrobnosti. Cecilija, kristjana tistih časov, je še danes patrona vseh

navdušenih božjih pevcev.

Da bi mogli bolj popolnoma služiti Kristusu, so mnogi njegovi učenci bežali iz sveta v puščave Egipta. Malo kruha, nekaj dateljev in studenčna voda jim je bilo dovolj za srečno zemeljsko življenje. Delo in molitev sta se vrstila ves dan. Bili so polni Boga in božjega duha, zato so v veliki pokori živeli presrečno življenje.

Evropa je bila takrat še malo obljudena zemlja. Tudi naša današnja slovenska domovina je bila po večini oblečena v gozdove. Takrat je vstal sveti Benedikt in začel kazati novo pot do srečnega življenja. V samoti in molitvi se je pripravljaj na svoje zvanje. Ne on k njim, ampak njegovi učenci so hodili k njemu v puščavo. Njegov nauk za srečno življenje pa je bil čudovito preprost: Moli in delaj. Najboljši sinovi rimskih družin, cvet zapadnih ljudstev, najkrepkejši potomci do pred kratkim še poganskih imenitnikov so se začeli zbirati okrog Benedikta in njegovih naslednikov po njihovih hribovskih samostanih. Svojčas mogočni vojaki, običajni delavci, kmetje, berači, so v složni in prijateljski ljubezni začeli polniti sveti Benediktov red, da služijo Bogu, rešijo svoje duše, pa tudi da pokažejo ljudstvu mogočen vzgled. Saj je znano, da besede mičejo, zgledi pa vlečejo. Na vse kraje so se razšli ti ljudje. Podnevi so delali in učili, zvečer in ponoči so molili. Povsod se je naselil z njimi mir in tiha sreča. Umno so gospodarili, žsekavalj gozdove, sušili močvirja, umno kmetovali, zidali cerkve, skrbeli za njihovo lepoto, za svečano božjo službo, dostojno petje. Ko so začeli s svojim delom, je bila Evropa takorekoč ena sama razvalina, ki jo je bilo opustošilo strahovito preseljevanje narodov. Veliko večja revščina kakor danes je vladala med ljudmi. Njihova molitev in delo pa sta novo srce in novo blagostanje poklicali na svet. Kakšni dobrotniki človeštva! Kakšni sijajni reševalci gospodarske stiske in bede!

Pa tudi kadarkoli doslej so postali ljudje nesrečni na svetu vsled svojih strasti in zablod, vselej je še doslej prišlo rešenje med nje po svetih, nesebičnih možeh, ki so najprej napolnili srca ljudi z duhom Kristusovim, in se je nad njimi posebno očitno izpolnilo kar povdarja o kristjanih apostol Pavel v svojem pismu Korinčanom: Za žalostne veljamo, pa smo vendar vedno veseli, za reveže, pa mnoge bogatimo, kakor bi ničesar ne imeli in vendar imamo vse. (II. Kor. 6, 10).

III.

Ko so naši očetje prišli v novo domovino, je bil benediktinski red na vrhuncu svoje slave. Pri nas ni bil otoliko krvavih mučencev kakor na primer v Rimu. Naše pradede je bilo razmeroma lažje pridobiti za krščanstvo, kakor izprijene rimske bogataše. Saj še danes vidimo, da je lažje pridobiti za Kristusa nepokvarjenega pogana in divjaka kakor pokvarjenega mestnega človeka. Naši očetje so bili še nepokvarjeni in zato resnici lažje dostopni.

Sadovi nove vere so se tudi pri nas kmalu pokazali. Dobra polovica naše zemlje leži na hribovskih, ki delajo našo domovino tako lepo in ki so bili takrat vsi pokriti z gozodvi. Slovenec ima rad družino in živi najraje skupaj, po vaseh, ne kakor sinovi mnogih drugih narodov, ki ljubijo samostojne kmetije, ki leže daleč vsaksebi. Če so živeli skraja naši pradede le bolj po dolinah, so se prav pod vplivom benediktinskega duha naselili tudi po hribih. Z njimi vred pa so zablestele po naših hribih tudi številne bele cerkvice, najlepše kar imamo med vsemi narodi, o čemer govorijo z navdušenjem vsi potniki, ki so obiskali naše kraje. Nikjer na svetu ni naroda, ki bi se mogel ponášati s tako posebnostjo. Malokje drugod imajo toliko Marijinih romarskih cerkva, ki so vedno polne romarjev in obiskovavcev. Že v materinem srcu smo bili posvečeni Mariji na njenih božjih potih. Kakor bi Mati božja sama hotela čim bolj prijateljsko živeti s svojim ljudstvom. Kako radi in s kakimi žrtvami so romali naši predniki priča že sama beseda romar", to je tisti ki je šel na božjo pot v Rim. S križem iz domače cerkve je šla včasih cela množica za par mesecev na božjo pot. Spotoma so molili in peli svete pesmi. Kako radi vendar naši ljudje pojejo. Kako lepe so naše pesmi. Še danes so se ohranila nekatera daljna in dolgotrajna skupna romanja. Na primer iz Gorenjskega h svetih Hemi na Koroško. Kako srečni so bili naši pradedi v tej pristrčni veri!

Po naših hišah je bil in je še Bog gospodar. Po njih še danes molijo zjutraj in zvečer in pred vsako jedjo in po njej. Glasovi blagoslovljenih zvonov skoro neprestano trepečejo nad strehami naših hiš. In na kaj so naši ljudje bolj ponosni kakor na svoje zvonove? Kako vestno so obhajali naši dedje poste! Ali je čudno, če se je tako verni rod uprl tujim lutrovskim graščakom in sebi in svojim potomcem ohranil pravo vero?

Revno so živeli, vendar so bili srečni. Večkrat je zmanjkalo ovsenjaka. Vedeti je treba, da ni bilo takrat še ne koruze, ne krompirja. Obleko so nosili platneno in domačo. Kljub temu so

bili srečni in veseli. Slovenci smo bili vedno vesel narod. Še do danes se je ohranila pesem tistih časov. Tudi zaplesali so radi. Vedno znova je bilo treba prepovedovati predolge plese pod vaško lipo. Ne morete si misliti naših teric brez pesmi, ne fantov na vasi brez petja. Vse naše zdravice razodevajo veselega duha. V takih težavah kakor jih danes preživljamo in v še hujših so bili srečni in veseli. In kaj hočete še več? Take notranje sreče in zadovoljnosti bi jim ne moglo dati niti veliko bogastvo.

Res je danes hudo na svetu. Vendar, kjer molijo in delajo, kjer pošteno živijo in Bogu služijo, tam je še veselje doma, tam tudi danes še zadovoljno pojejo. Kjer pa je utihnila molitev, iz tistih hiš in družin je izginila tudi pesem in zadovoljnost, ki je ne more dati ne bogastvo in še manj samo hlepenje po njem.

Toliko sem mislil, da Vam morem in moram — duhovnik in župnik — predvsem odgovoriti na vprašanje, ki ste mi ga zastavili. **Nisem se dotaknil vseh vzrokov** zakaj da je danes hudo na svetu in **nisem omenil vseh potov**, ki vodijo v boljše, zadovoljnejše, srečnejše čase. **Najbolj poglobitnega** sem namreč vendar zadel, tega sem si svest. Nad nami se izpolnuje tista prerokba: **Ljudstvo moje, vedi, da bo hudo in bridko, ko boš zapustilo Gospoda, svojega Boga**, in ni druge poti v srečno in zadovoljno življenje na svetu kakor vrnitev v otroško in preprosto vero in ljubezen do našega Očeta Boga, vero in, ljubezen z vsem srcem, vso dušo, vso mislijo. Tega se moramo predvsem zavedati.

SLOVENSKI OBRAZI

Sedaj pa plavaj, ali pa utoni! S trudom sem izvojeval, da je šla nova številka našega lista v stroj. Pasjega opravka je, predno je vsaj napol narejeno, ker moraš kar ves čas porivati in porivati, da se vse skupaj ne vstavi. Nazadnje sem se seveda za glavo prejel, ko sem že tiskano še enkrat prebral: Takih grdih napak, da bi se še budanjski osel za dolga ušesa potegnil... Jaz sem se kajpada tudi, pa za to ni bilo seveda nič boljše! Ali naj še enkrat od kraja začnem? Da še Veliko noč zamudim...

Ko ptičica na tuje gre, v ključniku nese pisemce..." Ej lepa pesemca to, še bolj lepa pa tista tičica, če bi prišla, da bi sedaj raznesla to številko za velikonočni pirh vsem bralcem.

Prešeren, naš pesnik je bil moder mož ki je nekatero pametno rekel. Tudi to je napisal: pečena ljubček piščeta nikomur nišo v grlo priletela. Tako sem tudi jaz pomislil in ugotovil — gani, gani! In sem šel iskat takih tičic, ki bodo tako dobre, da mi bodo to uslugo napravile. Ki mi bodo pomagale razposlati ta velikonočni pirh.

Saj nisem podvomil niti za hip, da je tukaj mnogo slovenskih dobrih dušic, ki bi mi iz srca rade storile to uslugo, ali kako naj najdeš v tolikem kamenju in zidovju in železju mehko dobro in plemenito srce, ko pa obrazov tako malo poznam, src pa še manj...

Pa sem poiskal po svojih zapisnikih. Številko 2072 na Cagallo sem našel kot najbližnjo. Kar dve družini slovenski. Nekoliko sem jih že poznal, pa s tako prošnjo nad nje, ali ni to nekoliko preveč? Hm, saj si jaz tudi sam nisem drugače mislil. Pa saj veste: kdor jezika špara, kruha strada. Beseda pa tudi ni konj. In že sem se pognal gori po stopnicah. Enkrat, dvakrat... na neroda! preveč sem mislil na drugo stvar, pa sem pozabil kake dolg je talar... No, ja, par knofov je strčalo nazaj v prvo nadstropje! To ni posebna nesreča. Saj jih je še zmeraj kakih 25 na svojih mestih.

V tretjem nadstropju na št 6 sem pozvonil. Prijazno so me

sprejeli. Kot da smo si že dolga leta najboljši prijatelji, in vendar smo se oni dan komaj enkrat srečali in nekaj besed izmenjali.

Da, to je poštena slovenska navada. Poštenemu človeku so vrata na široko odprta v vsako pravo slovensko hišo doma, in kjer nimajo daru za siromaka, imajo zanj vsaj prijazno besedo, ki je človeku včasih bolj dobrodošla kot kos kruha.

In človek v tujini, česa si pač bolj želi, kot tiste ljubezni njiivosti, ki je Slovcu v ozkem in širokem svetu v pohvalo, tiste ljubeznjivosti in domačnosti, ki ti prikljče tvoj ljubi dom da tudi daleč tam nekje v tujini spet zaživi pred teboj.

Prijazno so me sprejeli, prav tako ljubeznjivo, kot bi me mati doma. Brez vprašanja, po kaj si prišel! Zato sem se tudi jaz kaj kmalu znašel, kako in kaj. Najprej smo zadevo s knofi na talarju uredili. Kaj bom jaz sam s tako stvarjo! ki sem bil vedno zadovoljen s sukno, dokler je le en knof še imela... Sam si tudi teh, ki so mi malo preje službo odpovedali, ne bi še kmalu nadomestil. Pa pravijo, da so tukaj na knofe jako natančni! In so mi zato dobre duše hitro uredile tisto zadevo, da se kdo ne bi nad mojimi knofi spodtikal, kot so se spodtaknil? ob klo-buk gospoda Kastelca...

Potem sem pa spravil glavno zadevo na dan. Kdo mi bo napisal tisoč naslovov in čez, da bomo razposlali velikonočni pozdrav "Duhovnega življenja". Prejšnji upravnik je odšel u "cam-po". Sedaj sem sam s samo dvema rokama. Pa bi jih rabil deset... Če bi mi morda kdo svoje roke malo posodil?

To se razume, gospod! Z največjim veseljem! Kar bomo mogli, kolikor bo časa, vse bomo storili.

"Ej da. Dobre dušice ste to. Tako, dobre, kot je dober kruhek ki so ga mati doma samo za ta velike praznike spekli". Tako priznaje sem jim dal.

Zares srečo imam, da sem ravno tje krenil korak. Sicer pa smem soditi, da bi mi vsaka slovenska roka odprla z enako ljubeznjivostjo in da ste pripravljeni vsi radevolje kaj dobri stvari pomagati. Še tisti, ki mi je kot sem iz "Slovenskega tednika" razbral, — neljubeznjiv svet pripravil, da naj kar zginem od koder sem prišel, bi mi najbrže prijazno roko podal, kadar bi se srečala, ker ne verjamem, da je mislil za res, kar je zapisal.

Dragocena mi je bila ta njihova ljubeznjiva ponudba, ker mi je v zadregi kot najlepša rešitev prišla. Pa še več mi je bila vredna tista prijaznost, s katero so me sprejeli in mi ugoditi

hoteli.

Kar v pisarno se je spreminila obednica. Pet nas je sedlo okoli mize, in še mali Janezek je čudovito dobro voljo pokazal. Saj veste, kaj takile vekavčki znajo. Janezek je pa druge modrosti. Ne da bi zdravnike po pameti spraševal. Kar sam po svoje je naredil najbolje: ker še pisati ne zna, je pa spal. Seveda, kaj bo drobljanček s peresom, ko pa je komaj nekaj mesecev star.

Ne le roke, tudi noge so mi posodili in še denar! Ker je rekel tiskar, da mu ni za vse drugo nič mar. Jaz sem pri svetem Antonu svoje kaplanske dolžnosti velikega tedna naslednje dni vršil, pisarna pa je šla, da je bilo kaj. Gospod Ludovik se je pa potil, ko je teške in debele zavoje na pošto nosil. Ni bilo malo posla s temi stvarmi! In še to: Ali bomo v praznike brez kolača in potice? Iz tinte in papirja ne bo kaj prida užitnega!

Zato je njihova uslužnost vredna še več, ker so tako ljubeznjivo žrtvovali čas, ki ga jim je pri nujnih poslih potem primanjalo.

Zelo velika usluga je bila, ki so mi jo storili, a še več kot delo samo, ki so ga mi tako marljivo vršili mi je napravilo veselja to veselo spoznanje, da sem našel tako daleč od doma spet tako pristne domače ljudi!

Da bi le bili taki vsi, kar vsi!

Hladnik Janez.

KAJ NAM JE LETA 1935 NUDIL SLOVENSKI KNJIŽNI TRG

Najtočneje bo spoznal naše slovensko duhovno življenje kdor natančneje pregleda slovenski knjižni trg in si ogleda kaj da nam je leta 1935 nudil naš slovenski tisk, kar bo nemara najlažje v ljubljanski Licealni knjižnici.

Časopisi

Slovinci imamo danes šest časopisov, ki na domačih slovenskih tleh izhajajo vsak dan. Največja, najmočnejša in najvplivnejša sta vsekakor Slovenec in Jutro, ki izhajata v Ljubljani. Poleg teh dveh izhajajo v Ljubljani še dnevnik Slovenski narod, Glas naroda in Slovenski dom, v Mariboru pa Večernik.

V gornjem kakor tudi v naslednjih številkah pa niso všteti časopisi, ki jih izdajamo izseljenci in bomo o njih ob drugi priliki posebej poročali.

Slovenskih tednikov je 26, med njimi jih izhaja nekaj tudi po dvakrat ali celo trikrat na teden.

Petnajst slovenskih listov izhaja vsakih štirinajst dni.

Mesečnikov je 117 večinoma verskega značaja.

Manj kakor po enkrat na mesec/izhaja 11 slovenskih listov.

Založniki slovenskih knjig

Največ slovenskih knjig je založila preteklo leto Mohorjeva družba v Celju, ki je natisnila poleg znanih mohorskih knjig, ki jih prejema vsi njeni člani, še celo vrsto izrednih, ki jih naročajo bodisi člani proti posebnemu doplačilu, bodisi jih je vrgla družba na prosti slovenski knjižni trg.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani je s svojimi znanimi rednimi zbirkami Leposlovno, Ljudsko, Kozmosom, Zbirko domačih pisateljev in Mladinsko zbirko, pa tudi knjigami, ki jih izdaja izven omenjenih zbirk, drugi najmočnejši slovenski književni založnik.

Cirilova tiskarna v Mariboru je izdala in založila zlasti prestave znanih potopisov Karla Maya, ki jih je izšlo doslej že 20 zvezkov.

Ljubljanska Tiskovna zadruga je bila lansko leto manj delavna.

Nova založba v Ljubljani je nadaljevala z izdajanjem Cankarjevih in Finžgarjevih izbranih spisov.

Da to naštevavanje ne bo predolgo, naj samc na kratko omenimo med slovenskimi založniki tudi še Vodnikovo in Cankarjevo družbo, Slovensko, Kmetijsko, Šolsko in Mladinsko Matico, Umetniško propagando, Modro ptico, Hram, Akademsko založbo, Šolo in dom, založbe Merkur, Evalit in Prijatelj, ter končno Salezijance, ki so začeli po Boskovem vzoru izdajati vsakih štirinajst dni po eno drobno enodinarsko knjižico, ki jih tiskajo sami in jih zato lahko oddajajo po tako nizki ceni.

Znanstvene knjige

Preteklo leto nam je nudilo izredno veliko novih slovenskih znanstvenih knjig. Mi se bomo omejili le bolj na tiste, ki so ne posrednega pomena tudi za preproste slovenske izseljence.

Ponatis prve slovenske knjige

Nekaj zares posebnega v slovenskem slovstvu je ponatis prve slovenske tiskane knjige, Trubarjevega, Katekizma ali kakor se knjiga imenuje s polnim imenom: **Anu kratku poduzhene s katerim vsaki zhlouik more v nebu pryti**. Prvotna knjiga je bila tiskana leta 1551 in je ohranjena v enem samem izvodu, ki ga varuje Nacionalna knjižnica na Dunaju.

To novo izdajo je priredila ljubljanska akademska založba, ki je dala v naravni velikosti fotografirati in kliširati sleherno stran in je torej ta nova izdaja povsem veren posnetek prve slovenske tiskane knjige izdane na tujem, v mestu Tübingem na nemškem, tiskane z nemško gotsko pisavo in založene anonimno, z izmišljenim imenom pisatelja (Philopatridus Illiricus, v resnici Primož Trubar), tiskarja (Jernej Skurianiz, v resnici Nemeč Morhardt) in kraja (Sybenburgen, v resnici kakor zgoraj omenjeno Tübingen).

Kako težak da je bil začetek slovenskega pisanja in tiskanja naj kaže odlomek iz te prve tiskane slovenske knjige:

“Vsem Sloucnzom | Myr | Mylhost inu prau Sposnane boshye | skusi Jezusa Christusa prossim. Lubi kerszheniki || Jest sem le te stuke is suetiga pisma... katere vsaki sastopni zhlouik kir hozne vnebu pryti ima veiditi inu dershati | vle te buquice pustili prepasati vnash iesig | Bogu na zhast mu hlobromu vsem mladim tar preprostim ludem nashe deshele.

Ta prva slovenska tiskana knjiga res zasluži, da jo je izdala Akademski založba bibliofilsko, razkošno, saj nam zaživi ob njej vsa pestra zgodovina slovenske knjige od teh težkih prvih časov do današnjega dne. Stane din 120.— in jo je mogoče naročiti v katerikoli knjigarni.

Slovenski pravopiš

je knjiga, ki smo jo pozdravili z največjim navdušenjem. Sestavila sta ga “po pravopišnih in pravorečnih načelih, ki jih je odobrila pravopišna komisija Znanstvenega društva v Ljubljani” sloviti slovničar dr. Anton Breznik in vseučiliški profesor dr. Ramovš. Žal tudi z njim niso rešena še vsa pravopišna vprašanja in bo najbrže že skoraj potreboval druge izdaje. Je pa že ta prva izdaja tako važna, da spada na mizo in v roke slehernega Slovenca, ki se ukvarja s pisanjem, posebno, če živi v tujini in ne v živem stiku z domačim književnim življenjem in jezikovnim razvojem.

Po lepi Sloveniji

je ime sicer majhni in drobni vendar zanimivi knjižici v kateri g. dr. Andrejka sin znanega pisatelja Slovenskih fantov v Bosni in Hercegovini, popisuje lepote slovenske zemlje. V tej knjižici, ki jo je izdala Mladinska Matica v Ljubljani, nam dovolj obširno in zgovorno riše obe slovenski metropoli Ljubljano in Maribor. Knjižica je prijetno ilustrirana in namenjena predvsem mladini, vendar je bodo tudi odrasli z veseljem vzeli v roko, saj boljšega popisa slovenskih mest sploh se nimamo. Čeprav nimam v rokah seznama iz katerega bi mogel ugotoviti točno ceno, vendar 78 str. debela knjižica ne bo veljala nad Din 5.—

Zgodovina slovenskega naroda

je spet tako važna slovenska knjiga, da je treba posebej opozoriti nanjo. Kakor znano jo je začel pisati pokojni ljubljanski ka-

nonik dr. Jozef Gruden, nadaljuje pa jo naš spoštovani gospod sodelavec, ravnatelj ljubljanskega muzeja dr. Jozef Mal. Lansko leto je kot redna izdaja za člane Mohorjeve družbe izšel 13. zvezek tega pomembnega dela, ki govori že o najnovejši slovenski zgodovini okrog znamenitega leta 1848. Zanimiva pa je tudi opomba na zadnji strani platnic, da bo ob sodelovanju naših najboljših zgodovinarjev Mohorjeva družba že v najkrajšem času izdala tudi celotno splošno ali svetovno zgodovino, ki jo tako pogrešamo.

Slovenski biografski leksikon

v katerem je gospod vseuč. prof. dr. Lukman ob sodelovanju številnih slovenskih znanstvenikov nadaljeval s kratkimi življenjepisi vseh odličnih in vplivnih slovenskih javnih delavcev iz najstarejših časov do današnjih dni in jih navaja po abecednem redu je že danes neobhodno potreben ročni pripomoček uredništvom naših listov, zlasti izseljenskih, kakor tudi vsem javnim delavcem.

Martyres Christi

je naslov odlične znanstvene knjige v kateri je isti vseučiliški profesor dr. Lukman zbral trideset znanstveno zanesljivih in strogo znanstveno obdelanih poročil o prvih krščanskih mučencih, z daljšim uvodom in mnogimi dragocenimi znanstvenimi opombami.

Moj pogled na svet

je knjiga, ki ni namenjena sicer preprostim čitateljem, ker je — kakor sem videl — še za povprečnega slovenskega izobraženca pretežka, čeprav jo je pisatelj namenil prav njim. Napisal jo je ljubljanski vseučiliški profesor in znani šahovski svetovni vlemojster dr. Milan Vidmar. V knjigi je nakopičeno ogromno sobodno znanje. Najbolj pa je razvidno iz knjige, kako ubog in reven da je pogled na svet, na njegov postanek in zadnje vzroke, če ga opazujemo samo iz stališča znanosti. Sam pisatelj ki je eden najučenejših Slovencev, misli, da je njegov pogled na svet "morda, verjetno in celo gotovo napačen".

Drobci

so knjiga 62 Opekovih petminutnih cerkvenih govorov. Dr. Michael Opeka, stolni kanonik, učitelj govorništva na ljubljanskem

vseučilišču in pridigar v ljubljanski stolnici, je izdal že 25 knjig svojih tako temeljitih in jedrnatih govorov, kakor jih nimamo prilike nikoder slišati. Knjiga stane samo 25 din in je posebno primerna za izseljence, ki nimajo prilike obiskovati nedeljske božje službe z domačimi govori.

Ostala slovenska znanstvena literatura

O ostalih slovenskih znanstvenih knjigah ne bo mogoče govoriti tako obširno. Nekatere važnejše prav za nas izseljence, zlasti za našo splošno izobrazbo in duhovno kulturo naj vendarle vsaj na kratko omenim.

Socijalne je važen obširni Gosarjev načrt za nov družabni red. Dr. Gosar je kakor znano vseučiliški profesor v Ljubljani, bil pa je tudi socijalni minister in še preje znan in cenjen vodja slovenskega krščanskega socijalnega gibanja.

Vsaj omeniti moramo Jože Vidmarjevo razpravo o največjem živečem slovenskem pesniku Otonu Župančiču, Jurčecovo o Kreku, doslej največjem slovenskem politiku in praktičnem kulturnem in socijalnem delavcu, Bohinčevo Zgodovino Evrope, Jerajevo Cerkevno zgodovino, Žurgovo Življenje kamnov.

Ponavljamo, da je slovenska znanstvena literatura preteklega leta izredno bogata in da smo navedli samo nekaj po našem mnenju in za naše izseljenske razmere najvažnejših zadevnih slovenskih knjižnih novosti.

Knjige za praktično življenje

Tudi teh knjig je izšlo lani zelo veliko. Naše kuharice bodo zanimale razne izpopolnjene in nove izdaje kuharskih knjig. Gospodinjam so namenjeni Zdravstveni nasveti zdravnice dr. Šimenčeve. O zobeh je izdal zanimivo knjigo naš novi sodelavec, zobozdravnik dr. Slivnik iz Radovljice. Wenko je pisal o Kmetijskem kokošarstvu, Petrič o Nalezljivih boleznih, Kregar Kaj moram vedeti ko si gradim nov dom, P. Donat o Praktičnem čebelarju, Mazi o Govornih motnjah, zlasti jecljanju, Ulaga o Plavanju. Zanimiva je Trnovčeva. Z orodjem v rokah kjer poljudno govori o znanstvenih dognanjih iz najrazličnejših delavskih področij.

Slovenska zemlja v podobah

Izbrano lepi albumi krajev, ljudi in običajev slovenske zemlje zaslužijo gotovo posebno pozornost v izseljenskem glasilu ker

nas posebno nazorno in prijetno spominjajo domačih krajev. Izmed te vrste knjig moramo posebno omeniti Kraševčevo knjigo, ki jo je pod zgornjim naslovom izdala celjska Mohorjeva družba, nadalje album iz naših gora in Slovensko fotografijo ter Naše kraje.

Nabožne knjige

Izmed nabožnih knjig se nam zdita posebno važni dr. Pogačnikovi prestavi in prireditvi obredov Velikega tedna in obredov praznika sv. Rešnjega Telesa. Med nabožnimi knjigami je treba omeniti nadalje Teraševę za samostanskimi židovi, ki podrobno popisuje zgodovino, ustroj namen in način življenja in dela po samostanih. Pod tem poslanjem moram ponovno omeniti enodinarske knjižice, ki jih izdajajo Salezijanci na Rakovniku.

Leposlovje

Zanimivo je da je bilo pristno, originalno, v knjigah izšlo slovensko leposlovje lansko leto izredno slabotno in v popolnem nasprotju s slovensko znestveno literaturo. Naši časi očitvidno niso naklonjeni lepemu pesniškemu iskanju in odkrivanju srca in sveta, nočeje zabave in umetnosti, marveč novega znanja in so vse bolj dovzetni za trezno znanstveno raziskovanje in praktično vporabo znanstvenih dognanj, kar je pravzaprav žalostno. Še tisto slovensko leposlovje, kar nam ga je dalo preteklo leto, je bilo v veliki meri leposlovna reportaža v nekem daljnem sorodstvu z Argentinskimi filmi kakor nam jih tako marljivo razvija naš neumorni Dalibor. Po revijah se je razpasla tendenčna umetnost, ki nam je bila doslej tako tuja in osovražena. Značilno in svarilno znamenje časa! Zlasti je vidna socijalna tendenca, ki pa je dostikrat grobo materijalistična.

Še revnejše kakor slovenska leposlovna proza je bilo izvorno slovensko pesništvo kjer morem omeniti pravzaprav le Širokovo Kapelico in Jarčeve Novemberske dni.

V leposlovju se torej leto 1935 ne more kosati s svojimi starejšimi vrstniki, zlasti ne kar tiče domačih leposlovnih knjig, dočim je morda literarno življenje po številnih leposlovnih sesijah bogatejše kakor je bilo druga leta.

Prevodi

Prevodno slovstvo je bilo nasprotno spet izredno bogato. Do bili smo več prevodov starih, večnolepih klasičnih del. Na primer

slavnega Cervantesovega Don Kihota iz španščine, Horacijevo Pismo o pesništvu, važno za vse, ki žele postati pisatelji in pesniki, iz latinščine (ob priliki pisateljeve dva tisočletnice, kar je najboljše izpričevalo za večnost umetnine), nadalje Sienkiewiczzeve Križarje. Izmed modernih je treba imenovati veliko delo Kristina, Lavransova hči, Svensonovo Mesto ob morju, Haluschkov Sin dveh očetov, da izmed množice omenim samo nekatere.

Drama

Med novimi slovenskimi gledališkimi igrami bi bilo treba omeniti Vombergarjevi komediji Voda in Zlato tele, Lipahov Glavni dobitek, Gregorinov pasijon v času obiskanja, Čufarjev Polom, Brenkovo Posljednje ustoličenje in Petančičevo Igro naše fare. Več gledaliških del je bilo tekom leta napisanih in proizvajanih na odrih, pa niso zagledale v knjigi belega dne. Za zelo pomembno smatramo odrsko gibanje, ki ga vodi revija in žalozba Ljudski oder in ki pomeni v marsičem popoln prevrat našega novega igranja, čeprav ne bo obveljalo prav vse kar nameravajo novi pokretaši pod vodstvom našega sodelavca prof. Niko Kureta.

Zunanja oblika slovenskih knjig

Če se naše slovenske revije zlasti po svoji obsežnosti, pa tudi po obliki in opremi niti od daleč ne morejo primerjati z argentinskimi, pa je zunanja oblika slovenskih knjig na splošno brez primere odličnejša tako v tisku kakor v vezavi in celotni, zlasti umetniški opremi. Seveda so zato tudi dražje.

Moralna višina

Z veseljem morem ugotoviti, da stoji ogromna večina slovenskega slovstva, ki je lansko leto izšlo v knjižni obliki bodisi kot izvirno slovensko leposlovje bodisi kot zbirke in ponatisi že preje po raznih revijah objavljenih del bodisi kot prevodna književnost, na visoki moralni višini, pomeni resnično obogatitev slovenskega duhovnega življenja in je Slovencem v vsestransko pohvalo. V moralno nižje in nizko stoječih vodah so se gibale pravzaprav samo redke izdaje založb Evalit in Prijatelj. Zgrozil pa sem se, ko sem listal razne naše revije in zasledil marsikod tako grob materijalizem kakor ga nisem mogel opaziti v tolikih meri drugod in ki je odseval tudi iz nekaterih ljudskih izdaj, ki so izšle v knjižni obliki, kar se mi je zdelo žalostno kljub razmeroma majhnemu številu takih knjig.

Cerkveni vestnik

Veliko noč smo prav lepo praznovali. Ko bi le vsako nedeljo dopoldne in popoldne tako napolnili cerkev.

Pa se je nekaterim še primerilo, da niso mogli najti cerkve. Nima zvonika, ne zvona, niti vrata cerkve ne kažejo. Kar številko ob vratih je treba pogledati in ta pravi 1653 na Avenidi del Campo. Znotraj je kapela zelo prijazna in tudi dovolj prostorna. Če bo pa premajhna, bom jaz tega zelo vesel in bom že poskrbel, da se bo povečala!

Prihajajte radi k naši službi božji. Vsak pa naj bo apostol tudi drugim. Če drugi za prazen nič toliko besedi zgubljajo, pa jih obrni ti nekaj v božjo čast. Nič zato, če tvoja beseda, s katero skušaš storiti dobro, ni vselej lepo sprejeta.

Mesec majnik je posvečen Mariji. Tudi mi tukaj tega ne pozabimo, čeprav se tukaj menda november kot mesec Marijin praznuje. Vsaj ob nedeljah bomo imeli šmarnice. Pridite in privedite s seboj še drugih. Bomo kaj lepih Marijinih pesmic zapele. Naj posebno v tem mesecu prihaja topla naša molitev k Mariji Nebeški Materi: "prosi za nas grešnike zdaj in naši smrtni uri!".

V domovini se pridno pripravljajo na Slomškove dneve. Z veliko slovesnostjo jih bodo praznovali ob obletnici lanskega euharističnega kongresa. Ves narod se bo koncem junija zbral v Mariboru, na grobu tega največjega slovenskega moža. Ves narod je polen želje, da bi nam Bog izkazal to čast, da bi tudi sinu našega naroda naklonil čast oltarja. Tudi mi dvigajmo svoje mo-

litve k Bogu z isto prošnjo. Vse naše prizadevanje, da se versko življenje med nami dvigne, priporočajmo Slomšku, slovenskemu apostolu. Iz domovine poročajo že več čudežev, ki so se izvršili nad onimi, ki so se njegovemu posebnemu varstvu priporočali. Naj bi se na njegovo priprošnjo po naših molitvah s pridom razvijalo tudi naše tukajšno versko življenje.

Št. 103 "Duh. Življenja" sem lepo v rudeče vezano izročil eminenci kardinalu. Prevzvišeni je bila zelo vesel daru in izjavil da bomo našli v njem vedno zaslombo, če bomo kaj potrebovali. Naročil mi je iskrene pozdrave vsem tukajšnjim Slovencem in tudi svoj blagoslov.

Moje stanovanje je sedaj v ulici Caseros 2780, v župnišču cerkve sv. Antona. Stranski vhod je iz ulice Labarden 64. Telefon 61 - 1073. (telef. samo med 10 in 12 uro in 7 in 8 zvečer).

Spovedujem vsako dopoldne od pol 8 dalje. Mašo imam navadno v "maternidad" na ulici Luca, eno kvadro vstran in imam na skrbi to bolnišnico. Pravijo, da bo treba pričeti kar po kasteljansko pridigati tistim mojim vernikom in vernicam. Kdor bi pa hotel slišati, kako znam po argentinsko moliti rožni venec, naj pride ob 8 k maši k svetemu Antonu. Ob sobotah in torkih spovedujem tudi zvečer po šesti uri.

Sveti krst so prejeli: 19. marca Trampuž Janez, 12. aprila Hunar Sonja — Jožica, in dvojčki Podgornik Diana — Cilka ter Lidija — Ivana. 18. aprila Albert Gregorič, 26. aprila Rebek Janez. Nekateri so bili krščeni na Paternalu, nekateri v cerkvi sv. Antona v Caseros.

Na razpolago imam dva telefona. Najprimernejša ura je od 10 — 12 dop. in od 7 — 8 zvečer 61 — 0148. Če bi se nihče ne javil, potem 61 — 1073. Vprašaj za "padre Sloveno".

Iz upravniške kuhinje in uredniškega koša

Tako kot k mizi sedemo in žlico ali vilice v rike. Kuharica pač ve, koliko skrbi in opravka in spretnosti je treba, da dobro jed na mizo postavi. In če se ji kaj prismoji, joj, kako so dolgi obrazi, in če sol pozabi... Pravim, če bi moral jaz za kuhalnico prijeti, sam bi menda že jedel kar bi skuhal, drugim pa ne vem če bi pogodil...

Tako nekako zgledata tudi uredniški in upravni posli. Noben ne ve, koliko je posla in neprilike, preden se skuha takale župca, na 32 straneh "Duhovnega Življenja".

Takole so rekli mati očetu: Če češ, da bo potica za praznike kaj dobra, bo treba rozin... Jaz pa pravim: Da bo list kar najbolj ugajal, prispevajte sami kaj. Kdo ve, kake pisateljske talente zakrivajo tukajšnji zidovi? Kdor ima kaj poguma, naj se kar loti in kaj lepega napiše. Kako lepo pesmico, ali kak doživljaj, kar bi bilo za list zanimivo.

Potem: ognja je treba kuhinji! Ali pa elektrike ali plina... brez tega se ne kuha. Oj, že vem, si misliš: stara lajna: naročino, denarja spet tirja. In ne motiš se, če tako misliš. In spet prosim, da plačate naročnino za naprej in poravnate dolg za nazaj. Tako bom dobre volje, če me ne bo skrbelo preveč, kdaj me bodo prodali za dolg, da bom še kako lepo pesmico zložil... Posebno hvaležen bom za prispevke v tiskovni sklad.

"Žapa", saj veste kaj je to. Kak cukrček ali piškotek... Tudi jaz imam nekaj takega pripravljenega. Kdor mi dobi pet naročnikov dobi za nagrado lep molitvenik, majhen, kakopak. Kdor jih nabere 10 dobi pa prav zelo lepo vezanega. Kdor mi dobi enega, naročnika mu bom pa dal lepo podobico!

Če se bo oglasil gospod Blaznik Vladimir s prošnjo, da poravnate naročnino, ga le lepo prijazno spremite, da mu bo to še več poguma dalo za nadaljno pot.

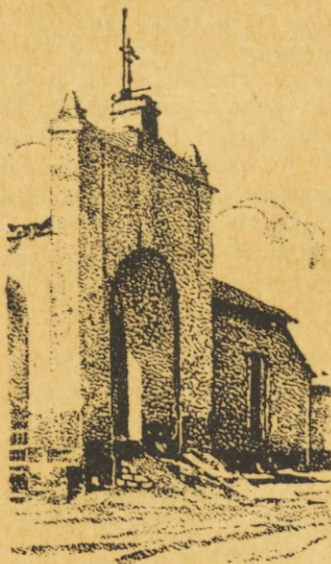
Posebno zahvalo sem še dolžan izreči Mislejevim in Trampuževim, ki mi tako ljubeznjivo in skrbno pomagajo pri upravnih

poslih.

Za tiskovni sklad so prispevali: Po 2. pesa: Ana Jug, Kastelec Jožefa, Matilda Pirih, Oselj Franc, Lakner Franc. Po 1 pesu: Bartol, Suban, Kukovič, Štular, Žlemberger, Troha, Komočar, Boškovič, Ušaj, Magerl, Mislej, Škrbec, Cunja, Muc, Berdan, Kerševič, Pahor, Furlan, Koradin, Senica, Kobetič, Melinc, Majer, Naglič, Bizjak, Kavrečič in Lucija Kralj 4 pese. Za prispevke najtoplejša hvala. Prosim nadalnjih prispevkov.

Vse upravne in uredniške zadeve naslovite na naslov: Hladnik Janez, Caseros 2780. Telef. 61—0148 in 61—1072 (med 10 in 12 dop. in 7 in 8 zvečer.

Hladnik Janez.

SLOVENSKI VODNIK PO BUENOS AIRESU

Cerkev slov. službe božje je v "Colegio de Monjas" Avenida del Campo 1653. Poleg bolnice **T o r n u**.

Poslužiti se moreš sledečih vozil:

Tramvaji mestni:

88. Flores do Barrancas de Belgrano: Rivadavia (6100) — Donato Alvarez, pusti tri kvadre vstran.

94. Plaza Mayo na Chacarito: Viktoria, Cangallo, Avenida San Martin, Donato Alvarez pusti tri kvadre vstran — nadaljuje po Triumviratu, Cordobi, L. N. Alem.

95. teče približno isto pot kot 94, toda v obartnem smislu. Postavi ravno na isto točko.

Iz centra k cerkvi službe božje uzemi 94, od cerkve nazaj proti centru služi bolje 95.

Tramvaj L^acroze

7. Reconquista — Villa Urquiza pusti na esq. Chorroarin, Triumvirato (tri kvadre). Teče po Corrientes, Triumvirato, Capdevilla do Bucarelli.

16. Plaza Italia — Villa Urquiza. Pusti na isti točki.

17. Reconquista — Villa Urquiza. Pusti ravno tam, nadaljuje do Monroe.

22. Constitución — Villa Urquiza. Pusti na istem mestu.

Teče po Lima, Pavón, Jujuy, Constitución do Monroe.

FCCBA po tiru te železnice vozi tudi tramv. Lacroze ven v provinco.

Ena linija v Palomar, druga v San Martin. Pusti na treh kvadrah. (Aven. del Campo).

Iz centra je najhitrejša zveza po **subteraneo Lacroze**. Od postaje naprej je mnogo zvez.

Omnibus:

2. Iz Plaze Mayo v Villa Urquiza. Pusti na esq. Alvarez Thomas in Pampa (6 kvader). Teče po Montevideo, Cordoba, Av. de los Constituyentes.

6. **Plaza Mayo — Estación Urquiza.** Pusti na esq. Alvarez Thomas in Acha. (6 kvader).
27. **Constitución — Estación Pueyrredón.** Pusti na Triumvirato — Chorroarin (tri kvadre). Teče po San Juan, Boedo, Medrano, Triumvirato, Av. America, Escobar.
37. **Flores — Belgrano.** Pusti tri kvadre vstran. Teče po G. Artigas, San Martin, Warnes, Echeverría, Juramento.
43. **Constitución — Estación Devoto.** — Pusti istotam kot št. 2. (6 kvader)
45. **Flores — Saavedra.** Pusti na Warnes (postaja Paternal) 7 kvader.
49. **Constitución — Villa Urquiza.** Pusti zraven. Teče po Brasil, Entre Ríos, San Juan, Moreno, Neuquen, Gao-na, San Martin, Chorroarin, Triumvirato, Baunes.
63. **Mataderos — Belgrano.** — Pusti tri kvadre vstran. Teče po Rivadaviji, Nazca, Don. Alvarez, Av. del Campo, do Juramento.
65. **Puente Barracas — Belgrano.** Gre mimo Chacarite. Postaja Lacroze. 20 minut vstran.
68. **Villa Devoto — Retiro.** Tri kvadre. Teče po Lope de Vega, Tres Cruces, Fed. Lacroze, Santa Fe, Canning.
71. **Constitución — Saavedra.** Pusti na petih kvadrah. (Chorroarin). Teče po Brasil, Garay, Caseros, J. M. Moreno, Chacarita, Rosetti, Nuñez.

Kvadre so večinoma manjše in naj se zato nikar nihče ne straši števila.

KOLEKTIVI:

17. **Chacarita — Villa Devoto** in Villa Ballester.
20. **Chac.** Pueyrredón, Lourdes.
28. **Velez Sarsfield — Chacarita.**
30. **Villa Real — Palermo**
34. **Plaza Flores — Saavedra**
54. **Chacarita — Villa Devoto.**
56. **Villa Pueyrredón — Plaza Mayo**

Št. 20, 34 in 54. peljejo tik mimo. Ostali tri kvadre vstran.

Banque Baruch et Cie.

BANKA JUGOSLOVENSКИH IZSELJENCEV V FRANCIJI,
BELGIJI, HOLANDIJI IN LUKSEMBURGU

11, RUE AUBER
PARIS (9e) FRANCE

Najhitreje in pod najugodnejšimi pogoji pošilja denar v domovino. Nakažite nam svote, ki jih želite poslati v domovino potom čekov, ki se glasijo na francoske franke in so plačljivi v Parizu, ali na čeke v angleških funtih, plačljive v Londonu.

LAHKO ŽIVITE BREZ SKRBI
ČE SE OBRAČATE ZA VSE VAŠE BANČNE OPERACIJE NA

Banco Holandés Unido

SLOVENSKI ODELEK

CANGALLO 360

(med 25 de Mayo y Reconquista)

Buenos Aires

ZATO KER, potom BANCO HOLANDES lahko nakažete Vaši družini denar VARNO, HITRO in z NAJMANJSIMI STROŠKI.

ZATO KER, BANCO HOLANDES plača za Vaše hranilne vloge NAJBOLJSE OBRESTI.

ZATO KER, pri BANCO HOLANDES lahko kupite prevozne karte za najboljše in najhitrejše parnike, po najnižjih cenah.

VAŠ DRUGI DOM: BANCO HOLANDES

Pridite osebno, ali pa nam pišite — da se boste prepričali!

Uradjemo od 8.30 od 19. ure. Ob sobotah do 12.30.

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 - BUENOS AIRES - 25 de Mayo 149-59

PODRUŽNICE V JUŽNI AMERIKI:

BUENOS AIRES Mercado Abasto Corrientes 3223	PARAGUAY C. Pres. Franco ASUNCION	BRASIL RIO-SANTOS SAO PAULO	CHILE SANTIAGO VALPARAISO
--	--	--	--

HRANILNICA:

Komu boste zaupali Vaše prihranke?

Banco Germánico Vam nudi popolno varnost in primerne obresti!

DENARNE POŠILJKE:

Potom katere banke boste poslali denar svojim domačim?

Banco Germánico sprejema vso odgovornost, da bo Vaš nalog najtočneje, najhitreje in najvarneje izvršen.

VOZNE KARTE:

Kje boste kupili ladijsko vozno karto?

Banco Germánico je predstavnica vseh parobrodskih družb in Vam more nuditi bodisi vozovnice bodisi pozivnice pod najugodnejšimi pogoji.

IZSELJENSKA POŠTA:

Kam naj Vam pošiljajo pošto, če nimate stalnega bivališča?

Banco Germánico raspolaga s posebnim oddelkom za izseljensko pošto, ki Vam jo hrani ali brezplačno pošilja na Vaš najnovejši naslov.

Naše uradne ure: od 8 $\frac{1}{2}$ do 7 zvečer; ob sobotah do 12 $\frac{1}{2}$.

SIGURNOST! BRZINA! USLUŽNOST! POVERJENJE!